

Dagsorden til møde i den lokale trepart for Horsens Fjord den 3. oktober kl. 9-12

Program

1. Nyt fra Task Force mv.
2. Godkendelse af omlægningsplanen
3. Godkendelse af følgebrev til Byråd
4. Godkendelse af lodsejerbrev
5. Minivådområder
6. Status på arbejdet i Kystvandrådet
7. Bordrunde med status på arbejdet
8. Evt. og videre proces

Der er tilknyttet en sagsfremstilling til hvert af dagsordenspunkterne (se side 4-7).

Følgende bilag er indsat til sidst efter dagsordenen: Bilag 1, Bilag 2, Bilag 8, Bilag 9.

Bilag:

- Bilag 1. Barriereliste (Task Force)
- Bilag 2. Metode for indtegning af vådområde- og lavbundsprojekter i omlægningsplanen
- Bilag 3. Print af omlægningsplanen [Fortroligt – sendes særskilt]
- Bilag 4. Kort over omlægningsplanens projekter [Fortroligt – sendes særskilt]
- Bilag 5. Projektark med de første projekter [Fortroligt – eftersendes d. 26. september]
- Bilag 6. Følgebrev til omlægningsplanen [Fortroligt – sendes særskilt]
- Bilag 7. Brev til lodsejere, der har fået udpeget areal i omlægningsplanen [Eftersendes d. 26. september]
- Bilag 8. Inddragelse af minivådområder i omlægningsplanerne (SEGES)
- Bilag 9. Dagsorden for mødet i Kystvandrådet, d. 17. september 2025 (referat sendes, når det er færdigt)

Deltageroversigt (opdateret 23/9):

Udpegede medlemmer

Navn	Repræsenterer
Rikke Østergaard Christensen	Horsens Kommune
Bjarke Butt Eriksen	Horsens Kommune
Kresten Bjerre	Odder Kommune
Lene Andersen	Odder Kommune
Steen Christensen	Hedensted Kommune
Marc Reseke	Hedensted Kommune
Claus Leick	Skanderborg Kommune
Hans Brok-Brandt	Skanderborg Kommune
Eva Borchorst Mejnertz	Aarhus Kommune
Lene Vinther Larsen	Aarhus Kommune
Søren Hald	Naturstyrelsen
Henry Lind	Danmarks Naturfredningsforening
Anni Jakobsen	Danmarks Naturfredningsforening
Niels Olesen	Landbrug og Fødevarer
Claus Fenger	Landbrug og Fødevarer

Afbud:

Navn	Repræsenterer
-------------	----------------------

Bisidder:

Navn	Repræsenterer
Martin Skøtt	Velas

Sekretariat

Navn
Flemming Larsen
Amalie Dam-Hansen

Praktisk information om mødet

- Mødested: Horsens Rådhus, Chr. M. Østergaardsvej. 8700 Horsens, mødelokale 13.
- Forplejning: Der serveres morgenmad samt en sandwich (der er mulighed for at blive og spise den efter mødet eller at tage den med).

Parkering

Der er gratis parkeringspladser ved Rådhuset på de gule- og orangemarkerede p-pladser. Husk at registrere din parkering ved Ipad'en i receptionen.

Kontaktinformationer til Sekretariatet:

- **Amalie Dam-Hansen:** Specialkonsulent i Teknik og Miljø, Horsens Kommune. Direkte telefon: 20463348. E-mail: amd@horsens.dk
- **Flemming Larsen:** Afdelingschef Natur og Miljø, Teknik og Miljø, Horsens Kommune. Direkte telefon: 76292514. E-mail: fhl@horsens.dk

1. Nyt fra Task Force mv.

Indstilling

Det indstilles, at den lokale trepart tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Sekretariatet giver en status på arbejdet i Task Force samt øvrigt nyt fra Ministeriet for Grøn Trepert.

Den nyeste udgave af barrierelysten fra Task Force er vedlagt.

Bilag

- Bilag 1. Barriereliste (Task Force)

2. Godkendelse af omlægningsplanen

Indstilling

Det indstilles, at treparten godkender omlægningsplanen.

Sagsfremstilling

Der ligger nu et færdigt udkast til den dynamiske omlægningsplan klar. Planen er udarbejdet ud fra de principper, der er aftalt i treparten.

Projekterne vil løbende blive tilrettet, når der søges forundersøgelse til dem. Der er vedlagt en beskrivelse af den metode, der er anvendt til indtegning af projekter (Bilag 2).

I omlægningsplanen er det for hvert projekt noteret, om der har været lodsejerdiallog:

- 'Uden lodsejerdiallog': Der har ikke været andet inddragelse af lodsejere, end det brev der sendes ud.
- 'Delvis lodsejerdiallog': Fx tilkendegivelse fra nogle lodsejere, at de gerne vil være med.
- 'Med lodsejerdiallog': Fx møder om det konkrete projekt med alle berørte lodsejere.

De ovenstående kategorier gælder fra det tidspunkt, hvor omlægningsplanen er godkendt i den lokale trepart.

Som aftalt på treparts mødet d. 5. september er der indtegnet nogle skitseprojekter på den høje jord, som er "slukket for", så de ikke indgår i omlægningsplanen i 2025. De kan blive "tændt", hvis det fx viser sig, at nogle af projekterne har en lavere effekt end beregnet.

Derudover er der indtegnet nogle arealer med naturpotentiale, jf. drøftelsen på mødet d. 5. september.

Kvælstofbidraget ved reduceret spildevandsudledning vil blive omfattet af omlægningsplanen, når der foreligger en officiel statslig udmelding om fordelingen imellem Horsens Fjord og Odense Fjord.

Selve omlægningsplanen består af tal og udklip fra MARS (Bilag 3). Der er også vedlagt et kort over omlægningsplanens projekter (Bilag 4).

Derudover sendes særskilt nogle yderligere projektark (Bilag 5). Der vil også senere i processen blive fremsendt yderligere projektark.

Bilag

- Bilag 2. Metode for indtegning af vådområde- og lavbundsprojekter i omlægningsplanen
- Bilag 3. Print af omlægningsplanen [Fortroligt – sendes særskilt]
- Bilag 4. Kort over omlægningsplanens projekter [Fortroligt – sendes særskilt]
- Bilag 5. Projektark med de første projekter [Fortroligt – eftersendes d. 26. september]

3. Godkendelse af følgebrev til Byråd

Indstilling

Det indstilles, at treparten godkender følgebrev til Byråd med de ændringer, der vedtages på mødet.

Sagsfremstilling

Treparten besluttede på sit møde d. 5. september, at der skal udarbejdes et følgebrev til byrådene. Formålet med følgebrevet er at forklare, hvordan omlægningsplanen er udarbejdet, og hvad der er lagt vægt på i processen. Eftersom følgebrevet offentliggøres, vil det også kunne læses af lodsejere, journalister, borgere mv.

Følgebrevet er udarbejdet af sekretariatet i samarbejde med kommunikationsfaglige medarbejdere.

Følgebrevet har været drøftet i teknikergruppen, og deres inputs er indarbejdet.

Bilag

- Bilag 6. Udkast til følgebrev til Byråd [Fortroligt – sendes særskilt]

4. Godkendelse af lodsejerbrev

Indstilling

Det indstilles, at den lokale trepart godkender lodsejerbrevet med de ændringer, der vedtages på mødet.

Der indstilles også, at treparten beslutter, om der skal sendes lodsejerbrev til de lodsejere, der kun har et areal med naturpotentiale og ikke et egentligt projekt.

Sagsfremstilling

Treparten har aftalt, at der udsendes brev til de lodsejere, der har et areal udpeget i omlægningsplanen. Brevet udsendes af kommunerne, så snart planen er godkendt af treparten og verificeret af Styrelsen for Grøn Arealomlægning.

Vedlagt er et udkast til brev, som er udarbejdet i samarbejde mellem sekretariatet og VELAS.

Der lægges op til, at hver kommune i samarbejde med landbruget selv kan tilrette i forhold til lokale ønsker og behov.

Bilag

- Bilag 7. Udkast til lodsejerbrev (eftersendes d. 26. september)

5. Minivådområder

Indstilling

Det indstilles, at den lokale trepart tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

SEGES har udarbejdet materiale der beskriver, hvordan der kan indtegnes minivådområder som skitseprojekter i omlægningsplanen (Bilag 8). Ifølge denne beregning kan minivådområder i hovedvandoplandet til Horsens Fjord udgøre 50-75 pct. af det samlede potentiale for kollektive virkemidler.

Omlægningsplanen for Horsens Fjord når i mål med kvælstofreduktion alene ved vådområder og lavbundsprojekter samt allerede ansøgte eller igangværende projekter på den høje jord. Derfor indgår der som udgangspunkt ikke skitseprojekter med minivådområder. Dog er enkelte skitseprojekter med minivådområder tegnet ind, fordi der er kendskab til, at de er ansøgt.

Der indgår enkelte minivådområder, som allerede er søgt. Derudover forventes det, at der vil være ansøgninger om yderligere minivådområder frem mod ansøgningsfristen d. 31. oktober 2025.

Når en lodsejer ansøger om et minivådområde, skal der foreligge en underskrift fra kommunen om, at minivådområdet ikke står i vejen for etableringen af et vådområde. Et minivådområde kan stå i vejen, hvis kvælstoffjernelsen i minivådområdet medfører, at vådområdet ikke længere er omkostningseffektivt. I nogle tilfælde er det muligt at opretholde omkostningseffektiviteten trods det, at der etableres et minivådområde ved siden af et vådområde, der også kan have til formål at mindske næringstilførslen til selve vådområdet. Det kan forbedre naturtilstanden i vådområdet.

Hidtil har der været fokus på, at et minivådområde ikke står i vejen for et ansøgt vådområde. Med omlægningsplanen vil kommunerne fremover have fokus på, at minivådområdet heller ikke står i vejen for de vådområde-skitseprojekter, som indgår i omlægningsplanen. Dette følger af trepartens kriterier for udpegning af arealer i omlægningsplanen, hvor vådområder har en højere prioritet end minivådområder.

Treparten vil få en status på antal ansøgte minivådområder på mødet d. 5. december, hvor ansøgningsfristen er udløbet.

Bilag

- Bilag 8. Inddragelse af minivådområder i omlægningsplanerne (SEGES)

6. Status på arbejdet i Kystvandrådet

Indstilling

Det indstilles, at treparten tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Kystvandrådet har d. 17. september afholdt sit andet møde. Her var bl.a. et punkt om den lokale trepart og omlægningsplanen, hvor Kystvandrådet havde mulighed for at kommentere på arbejdet.

På mødet giver sekretariatet en status på arbejdet i Kystvandrådet.

Bilag

- Bilag 9. Dagsorden for mødet i Kystvandrådet, d. 17. september 2025 (referat eftersendes, når det er godkendt af Kystvandrådet)

7. Bordrunde med status på arbejdet

Indstilling

Det indstilles, at trepartens medlemmer fortæller om deres igangværende arbejde på projektniveau, politisk eller som interessevaretagelse.

Sagsfremstilling

Medlemmer af treparten har mulighed for give en status på det igangværende arbejde, og hvad der fylder lige nu. Det kan fx være realisering af projekter, lodsejerinddragelse, lokale udfordringer mv.

8. Evt. og videre proces

Indstilling

Det indstilles, at treparten drøfter videre proces. Dertil indstilles det, at treparten tager stilling til, om mødet d. 29. oktober skal fastholdes.

Sagsfremstilling

Treparten har på nuværende tidspunkt to yderligere møder i kalenderen:

- 29. oktober
- 5. december

Der er endnu ikke fastlagt møder i 2026, og vi afventer en melding fra den nationale trepart i forhold til opgaven i 2026.

Ifølge den oprindelige plan skulle treparten godkende omlægningsplanen d. 29. oktober. Hvis omlægningsplanen godkendes på mødet d. 3. oktober, skal treparten tage stilling til behovet for at mødes igen d. 29. oktober.

Derudover lægges der op til, at treparten kan komme med inputs til hyppigheden af møder i 2026. Sekretariatet lægger op til at fastholde mødetidspunktet fredag kl. 9-12.

Metode for indtegning af vådområde- og lavbundsprojekter i omlægningsplanen i 2025

Indtegning af projekter i omlægningsplan 2025

I udarbejdelsen af omlægningsplanen er der indtegnet en række områder, som findes relevante til vådområde- og lavbundsprojekter. Det er gjort med udgangspunkt i princippet om at udpege arealer med størst mulig effekt på kvælstofudledning og binding af CO₂, jf. "Kriterier for arealudpegning 2025".

Indtegningen af projekterne er fokuseret omkring ådalene og primært foretaget ud fra terrænkort (højdemodel). På den baggrund er det vurderet, om projekterne forventes at være realiserbare. Der i nogen grad taget hensyn til fx arrondering, øvrige fysiske afgrænsninger i landskabet, drænkort mv. ved afgrænsning af projekterne.

Det er i mindre grad undersøgt, om kvælstoffjernelsen i de enkelte projekter er tilstrækkelig stor til at være omkostningseffektive for at kunne realiseres i henhold til støtteordningerne.

Lavbundsprojekter skal placeres på jorde med højt kulstofindhold. For at opnå tilskud kræves det, at der er et overlap med kulstofrige jorde (>6 % indhold) på mindst 60 %, når der ansøges om forundersøgelser. Der er i vidt omfang taget hensyn til dette ved indtegning af projekterne i omlægningsplanen.

Grundet den snævre tidsplan har det generelt ikke være muligt at afgrænse projekterne endeligt, svarende til de geografiske projektgrænser til brug for ansøgning om forundersøgelser. Der er heller ikke foretaget en præcis undersøgelse af den forventede kvælstof- og kulstoffjernelse ud fra en screening af oplandet til projektet. Teknikergruppen har vurderet, at det mest afgørende er, at lokaliteterne er de rigtige, og ikke nødvendigvis de præcise afgrænsninger. Eftersom vilkårene i de nationale tilskudsordninger løbende ændres, ville det heller ikke være muligt at indtegne de præcise afgrænsninger for alle projekter på én gang i forventning om, at de herefter passer til en støtteordning.

Inden for mange projekter i omlægningsplanen findes der eksisterende beskyttet natur. Det er mange gange ikke muligt at udpege arealer i og omkring ådalene uden også at omfatte noget beskyttet natur. Der er ikke lavet en vurdering af disse naturarealer i forbindelse med udpegning af projektområder i omlægningsplanen. Når projekterne realiseres, skal det sikres, at der som udgangspunkt ikke sker tilstandsændring i disse områder, medmindre ændringen medfører en forbedring af arealets naturtilstand. I sådanne tilfælde kan der dispenseres til ændring af naturtilstanden. Natur forbedres generelt ved at genskabe naturlige processer som naturlig vegetationsudvikling, naturlig hydrologi og naturlig afgræsning.

Fordi indtegningen af mange af projekterne primært tager udgangspunkt i terrænkort, er afgrænsningen i flere tilfælde smallere, end den forventes at blive, når den skal præciseres til ansøgning om forundersøgelse. Det skyldes, at der i fastlæggelse af projektgrænsen i en ansøgning om forundersøgelse skal medtages alle de arealer, der potentielt kan blive påvirket af projektet. For at opfylde det i ansøgningen, bliver den geografiske afgrænsning i et projekt ofte mere omfangsrig. For de projekter i omlægningsplanen, hvor forundersøgelseresgrænserne allerede er kendt, er disse indtegnet. Andre projekter er, ud fra kendt viden om eksempelvis drænforhold, vurderet lidt bredere end blot ådalen.

Ved en smal indtegnning af projekterne, bliver projektarealerne forholdsvis små, hvilket betyder, at den beregnede kvælstofeffekt i MARS ikke er lige så stor, som den ofte vil være, når grænserne fastlægges til brug for forundersøgelserne. På den anden side vil den smalle projektindtegnning sandsynligvis opvejes, da det umiddelbart vurderes, at kvælstofeffekten overestimeres i MARS. For vådområdeprojekter regnes der i MARS med en effekt på 90 kg. N pr. ha, og det vurderes, at denne effekt for mange projekter snarere ligger omkring 40-60 kg. N pr. ha.

Realisering af projekter tilpasses de nationale ordninger

Når projekterne skal realiseres, er første skridt at søge om en forundersøgelse. I den forbindelse er det afgørende, at kommunerne går i dybden med projekterne, så afgrænsningerne præciseres og er i overensstemmelse med de nationale ordninger.

Omlægningsplanen i MARS er dynamisk og opdateres, når der ansøges om projekter til henholdsvis forundersøgelser og realisering. Opdateringen vil ske med baggrund i de nye grænser for projekterne, der også løbende ændrer sig. Efter afsluttet forundersøgelse bliver kvælstofeffekten af hvert projekt opdateret i MARS, dette sker tilsvarende i forbindelse med realisering.

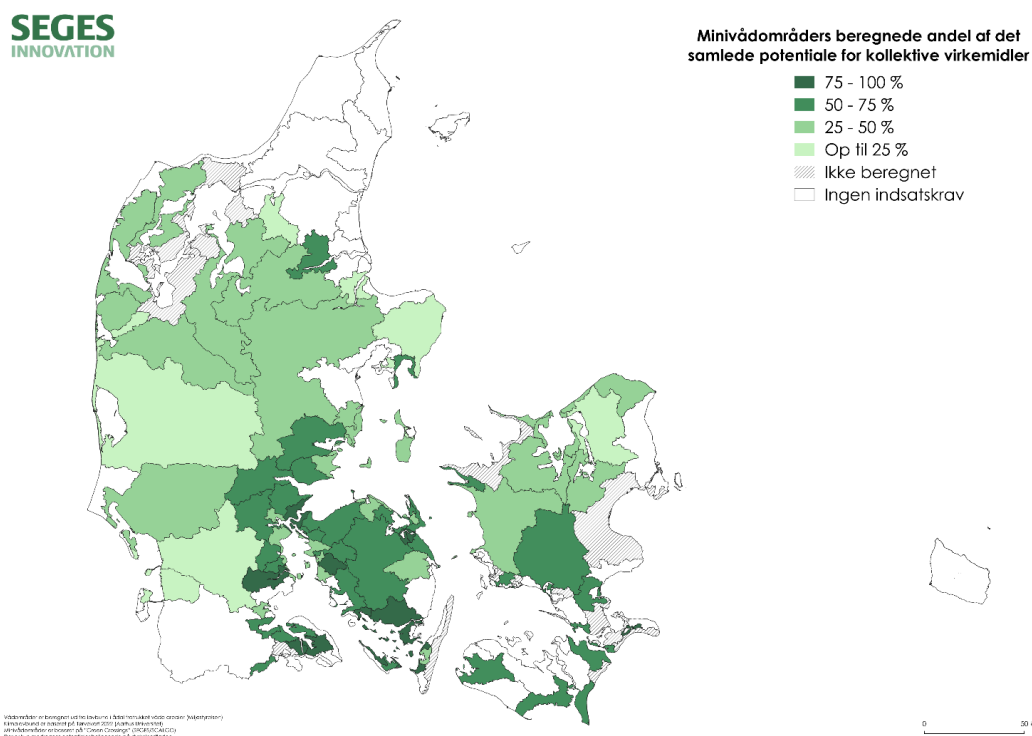
Ved afgrænsningen af projekterne vil der bl.a. blive taget hensyn til:

- Arrondering (samle jordtilliggende omkring en ejendom): Her er det især vigtigt at undgå for mange knæk i linjerne på marker, og at der ikke efterlades små brudstykker af markarealer uden sammenhæng til resterende ejendom.
- Fysiske afgrænsninger i landskabet, fx veje.
- Drænkort: De kommuner, som har adgang til drænkort, kan med fordel bruge dem i forbindelse med projektafgrænsningen. Oversigtskort fra Orbicon med drænsager samt gamle målebordsblade kan ligeledes anvendes til at få viden om gamle grøfter, drænsager mv. Drænsplaner fra lodsejere kan også anvendes, hvis de stilles til rådighed.
- Kulstofkortet: For lavbundsprojekterne forsøges at nå målsætningen om, at 60% af projektområdet skal overlappes med arealer med kulstofindhold større end 6 %.
- Natur i projekterne: Der kan med fordel indtænkes natur i projekterne med f.eks. opmærksomhed på at skabe store sammenhængende naturområder med udgangspunkt i den eksisterende natur.
Mange af de skitserede projektområder omfatter som beskrevet arealer med beskyttet natur. Alle projekterne skal derfor i realiseringsfasen tilpasses, så de forbedrer, eller i det mindste ikke forringer, tilstanden på disse arealer. Et muligt tiltag kan være at udtage tilstødende landbrugsjord i randområderne af projekterne, med det formål at fremme rensning af næringsrigt drænvand mv. her, inden det når de beskyttede naturområder, som typisk findes i de smalle ådale.

Inddragelse af minivådområder i omlægningsplanerne

En betydelig andel af den nødvendige vandmiljøindsats vil skulle realiseres i form af mindre, målrettede næringsstoffiltre, der renser vand fra et enkelt markdræn eller en drængrøft. Dette kan ske ved hjælp af minivådområder eller små, mere naturlige vådområder.

I kuperede landskaber, hvor der typisk er en større tæthed af beskyttede vandløb, er potentialet for at fjerne næringsstoffer med naturlig hydrologi lavere end i de flade nord- og vestjyske landskaber. Ådalene er typisk smalle, mange af vandløbene ligger ikke i en ådal og områder med tørvejord er af begrænset omfang. Det gør det vanskeligt at finde et tilstrækkeligt stort overrislingsareal til drænvand fra de bagvedliggende marker til at sikre en effektiv næringsstoff tilbageholdelse eller fjernelse. Den type landskaber ses mange steder i Østjylland, på Fyn, den sydlige del af Sjælland og på Øerne. I de områder kan små projekter udgøre mere end 75 % af potentialet for næringsstoffjernelse (figur 1).

Figur 1. Minivådområders (konstruerede vådområders) beregnede andel af det samlede potentiale for kollektive virkemidler (minivådområder, vådområder og lavbundsprojekter) for hvert delvandområde.

Minivådområder kan indgå i omlægningsplanerne i MARS som et arealeffektivt virkemiddel til at tilbageholde næringsstoffer. Det er SEGES Innovations vurdering, at udtagningskonsulenterne som udgangspunkt kan have et relevant kendskab til, hvor der grundlag for at etablere minivådområder, som er et virkemiddel, hvor den enkelte lodsejer skal

være projektejer. Udtagningskonsulenterne vil derfor potentielt kunne bidrage med viden om dette virkemiddel til omlægningsplanerne.

Idet SEGES Innovation tildeler brugerrettigheder til udtagningskonsulenternes adgang til it-systemet MARS, skal SEGES Innovation samtidig sikre, at udtagningskonsulenterne agerer indenfor rammerne af deres opgavebeskrivelse. I den forbindelse har SEGES Innovation instrueret udtagningskonsulenterne i, at de alene skal indtegne projektforslag i MARS, i det omfang, det på forhånd er:

- a) besluttet af den politiske trepart, at minivådområder skal indgå i omlægningsplanen.
- b) aftalt i teknikerguppen, at udtagningskonsulenten har en oplagt rolle med at indtegne konkrete projektforslag i MARS.

Herudover er det SEGES Innovations vurdering, at der bør være et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at identificere de konkrete potentialer.

SEGES Innovation har udarbejdet en analyse af potentielle minivådområder, der bla. er vist på Landmand.dk. Analysen er blandt andet baseret på potentialekort for minivådområder fra Aarhus Universitet, samt strømningsveje og oplandsafgræsning i SCALGO.

Udover potentielle placeringer for etablering af minivådområder, ses også potentialer for kvælstofvådområder og lavbundsprojekter på Landmand.dk. Disse er baseret på Aarhus Universitets kortlægning af ådale samt kulstofrige lavbundsarealer (figur 2).

Figur 2. Kortudsnit fra Landmand.dk, der blandt andet viser potentielle placeringer af minivådområder, kvælstofvådområder og lavbundsprojekter.

Analysen vist på Landmand.dk har til dels til formål at inspirere lodsejere til at overveje, hvilke muligheder de kunne have for at lave vandmiljø- og klimavirkemidler på deres bedrift, og derefter tage fat på en udtagningskonsulent for at kvalificere idéerne.

Herudover kan analysen anvendes til at anskueliggøre potentialerne for etablering af minivådområder. På en væsentlig andel af de viste placeringer for minivådområder, vil der dog ikke kunne etableres et projekt pga. fx terrænforhold, lokale beskyttelseshensyn eller manglende motivation hos lodsejeren til at være projektejer. Omvendt vil der kunne etableres minivådområder på placeringer, der ikke er indeholdt i kortvisningen.

Der er et betydeligt tidsforbrug hos udtagningskonsulenterne forbundet med at afklare mulighederne for hvert projektforslag; afgræsning af drænoiland, opmåling af drænkote, udarbejdelse af skitseprojekt, koordinering ift. øvrige projekter med kommune og forventningsafstemning med lodsejer.

Udtagningskonsulenterne foretager de nødvendige forundersøgelser af det enkelte projekt på baggrund af konkrete henvendelser fra lodsejere.

Figur 3. Kortudsnit fra SCALGO Live, der viser placeringen af potentielle minivådområder. I kuperede landskaber vil placeringer af drænedninger oftest være sammenfaldende med strømningsveje. Der er vist flere forslag til placering langs strømningsvejen, selvom der kun kan søges tilskud til at gennemføre ét projekt for hvert drænoiland.

I forbindelse med de tidsplaner, kommunerne har for udarbejdelse af arealomlægningsplanerne, vil det kun i meget begrænset omfang være muligt for udtagningskonsulenterne at foretage disse forundersøgelser.

Hvis den lokale trepart beslutter, at minivådområder skal indgå i arealomlægningsplanen vil det være nødvendigt at træffe en beslutning om, hvilket datagrundlag, indtegningen baseres på. På baggrund af tidshorizonten for omlægningsplanernes udarbejdelse, kan der vælges imellem tre løsningsmuligheder:

1. Indtegning af ét polygon svarende til det samlede potentiale for minivådområder

Hvis virkemidlet skal indgå i omlægningsplanen med en effekt, der svarer til oplandets faktiske potentiale for minivådområder, vil det være nødvendigt at indtegne et stort polygon, der svarer til det samlede areal. Polygonets areal kan fastsættes ud fra SEGES analyse af potentielle placeringer fratrasket en usikkerhedsfaktor på fx 50 % idet en betydelig del af placeringerne vil vise sig at være uegnede efter en nærmere undersøgelse. Det er ikke afklaret, hvorvidt denne metode er i overensstemmelse med SGAV efterfølgende verificering af, hvorvidt ”de planlagte kvælstofprojekter inden for den lokale treparts geografiske afgrænsning tilsammen indeholder en kvælstofreduktion svarende til indsatsbehovet i de respektive kystvand-deloplande”.

2. Indtegning af flere polygoner baseret på SEGES Innovations screening for potentielle placeringer af minivådområder.

SEGES Innovation vil kunne levere et datagrundlag til lokal viderebearbejdelse baseret på den landsdækkende screening af potentielle placeringer for minivådområder som er vist på figur 3. og på Landmand.dk. Datagrundlaget vil indeholde polygoner ved de potentielle placeringer af minivådområder, der ligger sidst/nederst på strømningsvejene, og være af en størrelse svarende til det nødvendige areal udregnet på baggrund af det topografiske opland. En lokal viderebearbejdelse af data kan fx indeholde sletning af projekter, der overlapper med vådområde- og lavbundsprojekter, der er indeholdt i omlægningsplanen eller øvrige, kendte arealinteresser.

3. Indtegning af projekter, der er klargjort til ansøgning om tilskud i den igangværende ansøgningsrunde

Hvis der ønskes en høj sandsynlighed for, at de konkrete projekter vil kunne gennemføres, bør disse først indgå i omlægningsplanerne, når de nødvendige forundersøgelser er gennemført, herunder afklaring med lodsejer om at være projektejer. Som beskrevet vil det kun være muligt at gennemføre disse forundersøgelser i løbet af 2025 for et begrænset antal projekter med et lavt, samlet reduktionspotentiale i forhold til virkemidlets samlede potentiale.

Projekter indtegnet ud fra kriterierne i løsningsmulighed 1 og 2 kan indgå i omlægningsplanerne som skitseprojekter, dvs projekter som kan have undergået en lav grad af lodsejer-, borger- og interessentinvolvering, og som vil fremgå på listeform i en MARS rapport ([Bilag 7 - Vejledning til principvedtagelse af omlægningsplaner i 2025.pdf](#))

Bilag 9

Dagsorden til møde i Kystvandrådet for Horsens Fjord og Norsminde Fjord, d. 17. september 2025 kl. 16-19

Dagsorden

1. Forslag om spildevandsselskaber i Kystvandrådet

Der har tidligere været en drøftelse i Kystvandrådet af, om lokale spildevandsselskaber, Samn Forsyning og Hedensted Forsyning, skal deltage i Kystvandrådet. Sekretariatet har derfor afsøgt mulighederne.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning om Vandmiljø har oplyst, at det ikke er muligt at tilføje nye organisationer til Kystvandrådet. Der er i stedet mulighed for at invitere spildevandsselskaber ind som observatører til møderne. Det vurderes ikke at have nogen væsentlig praktisk betydning, om selskaberne er med som observatører eller medlemmer.

Det indstilles, at Kystvandrådet beslutter, om spildevandsselskaberne Hedensted Forsyning og Samn Forsyning skal inviteres med som deltagere på kommende møder i Kystvandrådet.

2. Den lokale trepart og omlægningsplanen

Formålet med punktet er, at Kystvandrådet kan give bemærkninger til arbejdet i den lokale trepart, herunder særligt omlægningsplanen og kriterier for arealudpegning. Kystvandrådets bemærkninger vil efterfølgende blive fremlagt for den lokale trepart.

Formand for den lokale trepart for Horsens Fjord, Rikke Christensen, deltager på mødet.

Malene Caroli Juul fra Horsens Kommune præsenterer omlægningsplanen, som den ser ud på nuværende tidspunkt. Derudover vil trepartens kriterier for arealudpegning blive præsenteret, jf. vedlagte Bilag 1. Endelig vil tilgangen til lodsejerinddragelse blive gennemgået, jf. Bilag 2.

3. Miljøfremmede stoffer

Kystvandrådet har ønsket mere viden om påvirkningen af miljøfremmede stoffer på tilstanden i kystvandet.

På mødet vil der være oplæg fra John Jensen, viceinstituteder fra Institut for Ecoscience fra Aarhus Universitet, samt en efterfølgende drøftelse.

4. Afrapportering

Der er krav om en faglig afrapportering fra Kystvandrådet med udgangen af december 2025. På mødet vil der være en gennemgang af formatet for afrapporteringen samt forslag til en proces. Formatet for afrapporteringen er vedlagt i Bilag 3.

5. Videre proces og eventuelle arbejdsgrupper

På første møde i Kystvandrådet blev det drøftet, hvordan arbejdet skal organiseres, særligt i forhold til at sikre fremdrift mellem møderne. På nuværende tidspunkt er der arbejdsgrupper for Norsminde Fjord samt projektet Go' Løsning.

Sekretariatet foreslår, at der kan nedsættes én eller flere yderligere arbejdsgrupper, som arbejder videre med relevante emner samt evt. kommer med forslag til forsøgsprojekter.

Der lægges op til, at Kystvandrådet tager stilling til, om der skal nedsættes yderligere arbejdsgrupper.

6. Evt. og tak for i dag

Kystvandrådet er indkaldt til online møde d. 30. september kl. 16-17, hvor Styrelsen for Grøn Arealomlægning vil fortælle om presfaktorer i Horsens og Norsminde Fjord.

Bilag

Bilag 1: Kriterier for arealudpegning for den lokale trepart for Horsens Fjord

Bilag 2: Kommunikationsstrategi for den lokale trepart for Horsens Fjord

Bilag 3: Format for faglig afrapportering, december 2025

Deltagerliste (opdateret 10. september)

Peter Mortensen	Østjysk Landboforening
Henrik Kreutzfeldt	Landboforeningen Odder-Skanderborg
Claus Vangsgård	DANVA
Jørgen Brønd	Bæredygtigt Landbrug
Jannik Ahlefeldt-Laurvig	Dansk Skovforening
Anni Jakobsen	Danmarks Naturfredningsforening
Ole F. Jensen	Dansk Ornitologisk Forening
Jan Karnøe	Danmarks Sportsfiskerforbund og Friluftsrådet
Bo Falk Mørkenborg	Danmarks Jægerforbund
Hans Estrup Andersen	Aarhus Universitet
Mogens Flindt	Syddansk Universitet
Henrik Skovgaard	Naturpark Svanegrund
Flemming Geertz	SEGES
Simon Rosendahl Bjorholm	SEGES
Lene Andersen	Odder Kommune
Marc Reseke	Hedensted Kommune
Flemming Larsen	Horsens Kommune
Amalie Dam-Hansen	Horsens Kommune